

373.0113

๑๘4๙๗

ร.3

การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10

ปริญพานิพนธ์

ของ

วิระศักดิ์ ศรีสิงห์

26 พ.ธ. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

174628

คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ผศ.ดร.วชิรญา บัวศรี)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกศล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผศ.ดร.วชิรญา บัวศรี)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกศล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...๖...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ.2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วชิรญา บัวศรี ประธาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สลโกศล กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล รองศาสตราจารย์ ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ และรองศาสตราจารย์ ดร. สำเนา ขจรศิลป์ ที่ได้ให้ความกรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เป็นผู้ให้การศึกษาเบื้องต้นแก่ผู้วิจัย และเป็น ผู้สนับสนุนให้กำลังใจจนผู้วิจัยสามารถศึกษาจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ นางสาวยุพิน อดิกันนท์ นางสาวนลินี ๓ นคร ตลอดจนญาติพี่น้อง พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ร่วมวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย ตลอดมา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนางจันทร์เพ็ญ ศรีสังข์ ที่เป็นผู้คอยให้กำลังใจและมีส่วนช่วยให้ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ซึ่งให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

วิระศักดิ์ ศรีสังข์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	4
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษา	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความหมายของทัศนคติ	9
	ความหมายของอาชีพศึกษา	13
	แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพศึกษา	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ	21
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	ประชากร	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	29
	ลักษณะของแบบสอบถาม	29
	การหาคุณภาพของแบบสอบถาม	35

การรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	58
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	58
ประชากร	58
กลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	59
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	76
ประวัติย่อของผู้วิจัย	92

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่แบ่งตามขนาดต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัด	25
2	แสดงจำนวนและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว ในแต่ละโรงเรียน	26
3	แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและ ครูแนะแนว	41
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว	42
5	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว เป็นรายคู่	43
6	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว	44
7	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว เป็นรายคู่	45
8	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว	46
9	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว เป็นรายคู่	47

10	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว	48
11	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว เป็นรายคู่	49
12	แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	50
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	51
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน	52
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	53
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน	54
17	แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน เป็นรายคู่	55
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนว ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	56
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนว ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน	57

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างบุคลากรให้มีคุณภาพ ถ้าคุณภาพของบุคคลในประเทศดีแล้วประเทศย่อมเจริญรุ่งเรือง ประเทศไทยได้มุ่งพัฒนาการศึกษาทุกระดับมาตลอดโดยเฉพาะในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 นี้ ซึ่งคำนึงถึงการศึกษาเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งสำหรับความเจริญของสังคมและประเทศชาติ ในสังคมปัจจุบันนี้สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและวิทยาการก็ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง จำเป็นที่จะต้องพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการ ทั้งในเรื่องของการศึกษาและหลักสูตร

แนวนโยบายของรัฐบาลในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ในส่วนที่เกี่ยวกับมัธยมศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 11) ได้ระบุไว้ว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม" ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บัณฑิต สว่างโสภากุล (2525 : 247) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพต่าง ๆ ยิ่งในสมัยปัจจุบันการประกอบอาชีพบางอย่างต้องมีการเตรียมตัวโดยการศึกษาต่อเนื่องในสายวิชาเฉพาะมาตั้งแต่ต้น นักเรียนที่มีความมุ่งมั่นหวังในอาชีพที่เหมาะสมกับตนแล้ว จำเป็นต้องตั้งความมุ่งมั่นที่จะเรียนผ่านสายวิชาที่จะนำไปสู่อาชีพนั้น ๆ ด้วย

ความหวังในบั้นปลายของเขาจึงจะสัมฤทธิ์ผล ด้วยเหตุนี้การเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ อย่างเหมาะสมนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้บุคคลมีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมในการเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพคือ ระยะเวลาที่นักเรียนเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การศึกษาในระดับมัธยมศึกษามีความสำคัญมากต่อการพัฒนากำลังคนระดับกลางของประเทศให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา จึงจัดให้มีการประสานสัมพันธ์กับอาชีพที่บ้านและเป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพไปด้วย (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์. 2521 : 9) นอกจากนี้ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ได้เสนอแนะนโยบายการศึกษาข้อที่สำคัญที่สุดคือให้มีการสอนวิชาอาชีพ โดยมุ่งจะช่วยให้ผู้จบมัธยมศึกษาประกอบอาชีพได้ทันทีตามความต้องการของตลาดแรงงาน (กรมสามัญศึกษา กองแผนงาน. 2523 : 9) เพื่อที่จะแก้ปัญหาการศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนเรียนต่อระดับขึ้นที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ แต่ไม่มีงานทำ ทำให้ปัญหาการว่างงานทวีความรุนแรงขึ้น และจากรายงานสรุปผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเรื่อง การศึกษากับการมีงานทำ (2527 : 7) กล่าวไว้ว่า การศึกษานั้นมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของตลาดแรงงานแต่เพียงอย่างเดียว แต่การศึกษายังต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่เป็นปัญหาต่อสังคม เห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักสร้างงานและทำงานได้ทุกสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มที่จะประกอบอาชีพอิสระ มีใฝ่ฝันแต่จะเข้ารับราชการหรือลูกจ้างเท่านั้น

ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาให้กับพลเมืองของประเทศบรรลุจุดมุ่งหมายในการที่จะพัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้เป็นผู้มีมีความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข มีโอกาสในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนและเพื่อป้องกันมิให้ปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น โรงเรียนมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และ

การศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ในสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงานของตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม (กรมวิชาการ. 2533 : 17)

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตรจะต้องมีการประสานงานระหว่างบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ดังที่ มารศรี ภิรมย์ราช (2518 : 45) ได้กล่าวว่า ในการนำเอาหลักสูตรไปใช้ให้สัมฤทธิ์ผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่ายในโรงเรียนซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่และนักเรียน การนำหลักสูตรไปใช้ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุด ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนเพื่อที่จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ (2520 : 25-26) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สัมฤทธิ์ผลว่า ในแง่ของการนำเอาหลักสูตรไปใช้ ผู้สอนเป็นผู้ทำให้หลักสูตรบังเกิดผล แม้หลักสูตรจะดีเลิศเลอปานใดหากครูผู้สอนไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย แนวความคิดและเนื้อหาในหลักสูตรอย่างท่องแท้แล้ว หลักสูตรจะไม่มีวันบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน ส่วนผู้ที่มีบทบาทสำคัญจะกล่าวถึงคือ ผู้บริหาร ซึ่งจะต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำความสะดวกตลอดจนกำลังใจ เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ทศนคติของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนวที่มีต่อ อาชีวศึกษา เพราะผู้บริหาร ครู และครูแนะแนวจะจัดการเรียนการสอนตามทศนคติที่มีอยู่ ถ้ามี ทศนคติที่ดีก็จะมี การสนับสนุน ส่งเสริมให้ความร่วมมือ แต่ถ้ามีทศนคติที่ไม่ดีก็จะขัดขวางต่อต้าน ไม่ให้ความร่วมมือด้วย ดังที่ โบกาตัส (ไพบุรณ อินทริวิชา. 2516 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Bogadus. 1931 : 62)

ได้กล่าวไว้ว่า ทศนคติจะเป็นแนวโน้มของกริยาที่แสดงต่อหรือแสดงต่อด้านบางสิ่งบางอย่างในประชา
 สิ่งแวดล้อมเหล่านั้นทั้งนี้แล้วแต่ละสิ่งเห็นว่าสิ่งนั้นจะมีค่าทางนิมานหรือนิเสธ

ถ้าผู้บริหาร ครู และครูแนะแนวมีทัศนคติที่ถูกต้องต่ออาชีพศึกษาในโรงเรียนแล้ว การเรียน
 การสอนทั้งการวิชาการและวิชาชีพในโรงเรียนก็จะได้รับการยอมรับ สนับสนุนซึ่งจะมีผลทำให้การ
 จัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาประสบความสำเร็จ แต่การที่จะเสริมสร้างทัศนคติให้ถูกต้องนั้น
 จะต้องทราบว่ ลักษณะความเป็นไปของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวเป็น
 ไปในทิศทางใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนวเป็น
 เรื่องที่น่าสนใจควรที่จะนำมาศึกษาค้นคว้า = เนื่องจากทัศนคติเป็นเครื่องชี้หนึ่งของพฤติกรรม จึง
 ต้องการทราบถึงทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อจะนำผล
 ของการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ
 ได้อย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวต่อ
 อาชีพศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา
 ประสิทธิภาพในการทำงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครู โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา
 ประสิทธิภาพในการทำงาน
5. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนว โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา
 ประสิทธิภาพในการทำงาน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน
4. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน
6. ครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน
7. ครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษา

ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2533 โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ ผู้บริหาร 712 คน ครู 8,210 คน และครูแนะแนว 748 รวมทั้งสิ้น 9,670 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2533 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร 141 คน ครู 416 คน และครูแนะแนว 174 คน รวมทั้งสิ้น 731 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 วุฒิการศึกษา ของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว โดยแบ่งวุฒิการศึกษา เป็น 3 ระดับ ได้แก่

3.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.1.2 ปริญญาตรี

3.1.1.3 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว โดยแบ่งประสบการณ์ในการทำงานเป็น 3 ระดับ ได้แก่

3.1.2.1 ประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี

3.1.2.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี

3.1.2.3 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะติดต่ออาชีพศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะติดต่อ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และอิทธิพลของสังคมซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือ

แนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้น ๆ สามารถสังเกตและวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก

2. อาชีพศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์ทางการเรียนการสอนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอาชีพ อาชีพศึกษาเน้นการนำโลกวิชาการมาสู่โลกของงานซึ่งจะเริ่มตั้งแต่วัยเรียนในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของบุคคล ผู้เรียนจะได้รับการสอนให้นำความรู้ในด้านวิชาการมาสัมพันธ์กับงานอาชีพ รู้เรื่องโลกของงาน การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ การเข้าใจระบบเศรษฐกิจของงานแต่ละชนิด ตลอดจนการหางานทำได้เหมาะสม

3. ทักษะต่ออาชีพศึกษา หมายถึง ความรู้ ความรู้สึกและความตั้งใจที่จะกระทำการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอาชีพและนำเอาโลกวิชาการมาสู่โลกของงาน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการสอนให้มีความรู้ในด้านวิชาการมาสัมพันธ์กับงานอาชีพ รู้เรื่องโลกของงาน การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ การเข้าใจระบบเศรษฐกิจของงานแต่ละชนิด ตลอดจนการหางานทำได้เหมาะสม

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการ

5. ครู หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพในโรงเรียน

6. ครูแนะแนว หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดบริการแนะแนวของโรงเรียน

7. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

8. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ 1 - 5 ปี

6 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี

9. เขตการศึกษา 10 หมายถึง พื้นที่ที่ประกอบด้วยจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดนครพนม จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดอุบลราชธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของทัศนคติ

คำว่า "ทัศนคติ" (Attitude) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ซูซีฟ อ่อนโคกลง (2518 : 6) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นความรู้สึกหรือความคิดที่มีต่อกิจกรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสังคม ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี หรือทั้งสองทางก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 193) ที่ได้สรุปว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจจะเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้และสอดคล้องกับ เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ (2520 : 38) ที่กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2519 : 14) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็นท่าที ความรู้สึก เอนเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภายหลังจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น พฤติกรรมเช่นนี้ไม่อาจสามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถสังเกตและวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อสิ่งนั้น โดยอาจแสดงออกให้เห็นได้ในลักษณะความเชื่อ ท่าทาง ความคิดเห็น

สุรางค์ จันทน์เอม (2524 : 40) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ สภาพจิตใจของบุคคลแต่ละคนที่เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ อันมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ

เดโช สวานานนท์ (2512 : 28) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นลักษณะของบุคลิกลักษณะที่สร้างขึ้น

ได้ เปลี่ยนแปลงได้และ เป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

ประกาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 1) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ โรคเคช (Rockeach. 1970 : 112) ที่ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

นอร์ท และแชพแมน (North and Chapman. 1973 : 464) อธิบายทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติเป็นแบบแผนหรือกระบวนของพฤติกรรม ความคาดหวังหรือแนวโน้มของการตัดสินใจในสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ กูด (Good. 1973 : 46) ที่กล่าวไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือแนวโน้มของคนที่จะตอบสนองต่อสิ่งของสถานการณ์หรือค่านิยม โดยปกติแล้วจะแสดงออกมาพร้อมกับความรู้สึกและอารมณ์ ทัศนคติไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่จะอ้างอิงได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งที่เป็นภาษาและไม่เป็นภาษา

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าว สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และอิทธิพลของสังคมซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ สามารถสังเกตและวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก

องค์ประกอบของทัศนคติ

อดิลัย วิริยะประสพโชค (2525 : 11-16) ได้สรุปว่า ทัศนคติมียองค์ประกอบต่าง ๆ คือ

1. ทิศทาง หมายถึง สนับสนุน หรือไม่สนับสนุน ชอบ หรือไม่ชอบ
2. ปริมาณ หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบ มีความรุนแรงมากน้อยเพียงใด
3. ความเข้มข้น หมายถึง ความเข้มข้นความรู้สึกของทัศนคติ ซึ่งมีสิ่งอื่นเกี่ยวข้อง เช่น ความมั่นใจ ความสำคัญของจุดมุ่งหมาย ซึ่งความเข้มข้นจะสัมพันธ์กับปริมาณ
4. ความเด่นทางด้านความรู้สึก หมายถึง ระดับของทัศนคติที่เป็นส่วนสำคัญเด่นด้วยลักษณะของมันในองค์ประกอบของความรู้สึก
5. ความเด่น หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงทัศนคติ
6. ความตรงข้าม หมายถึง การแสดงรายละเอียดของลักษณะตรงกันข้ามของทัศนคติ คนเราบางครั้งมีความชอบหรือไม่ชอบ ในขณะเดียวกันในของสิ่งนั้นทำให้การตัดสินใจนั้นลำบากขึ้น จึงเกิดความขัดแย้งในใจ หากมีลักษณะที่ตรงกันข้ามมาก ความเข้มข้นของทัศนคติจะน้อย
7. การแสดงออก หมายถึง ระดับความสำคัญขององค์ประกอบของการกระทำในระดับที่มีแนวโน้มที่จะกระทำคือธรรมชาติของทัศนคติ
8. ระดับได้สำนึก หมายถึง ระดับเกี่ยวกับความรู้ของทัศนคติ
9. การเกาะกลุ่ม หรือข้อมูลในการสนับสนุน หมายถึง จำนวนชนิดของทัศนคติที่ประกอบด้วย ความรู้ รายละเอียด หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
10. ความเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทัศนคติบางเรื่องก็เปลี่ยนได้ง่าย บางเรื่องก็เปลี่ยนได้ยาก ขึ้นอยู่กับความผูกพัน

เจลิมพล ศรีหงษ์ และเสถียร เหลืองอร่าม (2521 : 10) ได้สรุปว่า ทัศนคติมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความคิดหรือคติและเหตุผล หมายถึง ความเชื่อหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลของบุคคล ในการจำแนกแยกแยะความ

แตกต่างตลอดจนผลต่อเนื่อง ผลได้ผลเสีย ซึ่งถ้าจะพิจารณาอย่างลึกซึ้ง ก็คือการที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการอบรมสั่งสอน และถ่ายทอดมาใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบ เหตุผลของการที่ตนจะประเมิน และการพิจารณาของบุคคลในส่วนที่จะมีลักษณะปลอดจากอารมณ์ แต่จะเป็นเรื่องของเหตุผลอันสืบเนื่องมาจากความเชื่อของบุคคล

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ รัก เกลียด กลัว เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกโดยสีหน้า ท่าทางเมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มในอันที่จะมีพฤติกรรม หรือความพร้อมในอันที่จะสนองตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรมนี้จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความคิดหรือสติและเหตุผล อารมณ์ หรือความรู้สึก

ซีคอร์ด และแบคแมน (Secord and Backman, 1964 : 24) ได้แบ่งองค์ประกอบของทัศนคติเป็น 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางอารมณ์ ได้แก่ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น โกรธ เกลียด รัก ชอบ ฯลฯ ซึ่งแสดงออกโดยสีหน้าท่าทาง เมื่อเขาคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบทางความคิด ได้แก่ ความคิดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นไปในแง่ดีหรือร้าย องค์ประกอบนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยม ซึ่งเขาได้กำหนดมาตรฐานไว้ในใจเป็นสำคัญ

3. องค์ประกอบทางพฤติกรรม ได้แก่ ความโน้มเอียงของหน้าที่ที่จะปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ทั้งนี้ย่อมหมายถึง แนวทางปฏิบัติเพื่อแสดงออกโดยไม่ต้องผินต่อความรู้สึกและความคิด

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าองค์ประกอบของทัศนคติมี 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางความคิด หมายถึง ความคิดอย่างมีเหตุผลอันเนื่องมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความคิดแตกต่างกัน

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่คล้อยตามกับความคิด แล้วจะออกมาเป็นความรู้สึก ชอบ ไม่ชอบ พอใจ หรือไม่พอใจ

3. องค์ประกอบทางการกระทำหรือพฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ปรากฏสังเกตเห็นได้ว่า ชอบ ไม่ชอบ รักเกลียด ฯลฯ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผ่านกระบวนการคิดผสมผสานกับความรู้สึกหรืออารมณ์แล้ว

ความหมายของอาชีพศึกษา

คำว่า "อาชีพศึกษา" (Career Education) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เจสเซอร์ (สุภาติ บุญยางค์. 2528 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Jesser. 1976 : 14)

ได้ให้คำจำกัดความอาชีพศึกษาไว้ว่า อาชีพศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์ทางการสอนอย่างหนึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลผลิตทางการศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอาชีพ อาชีพศึกษาเป็นการนำโลกวิชาการมาสู่โลกของงาน ขอบข่ายการจัดอาชีพศึกษาจะเริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนต้นเป็นต้นไปอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของบุคคล จัดให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการตระหนักรู้ถึงโลกของงาน แนะนำอาชีพอย่างกว้างขวาง การศึกษาอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับตัวเลือก การเตรียมตัวด้านอาชีพ การเข้าใจระบบเศรษฐกิจของงานแต่ละชนิด และรวมไปถึงการจัดวางตัวบุคคลด้านอาชีพ

มาร์แลนด์ (Marland. 1974 : 13-14) ได้กล่าวถึงอาชีพศึกษาว่าเป็นเรื่องราว

3 ประการดังนี้

1. อาชีพศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรของนักเรียนทุกคนมิใช่เพียงบางคน
2. อาชีพศึกษาควรจะต้องต่อเนื่องจากชั้นสูงสุดของโรงเรียนจากระดับที่หนึ่งถึงชั้นมัธยมศึกษาสูงสุดหรือสูงกว่านั้น
3. นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนทุกคนจะต้องมีทักษะที่จำเป็นที่สามารถจะเริ่มต้นชีวิต

ของเขาเองและครอบครัวของเขา ถึงแม้เขาจะออกจากโรงเรียนก่อนจบชั้นมัธยมก็ตาม

ฮอยท์ (Hoyt. 1974 : 15) กล่าวว่า อาชีพศึกษาเป็นความพยายามจัดการศึกษาของรัฐและชุมชนที่จะช่วยให้แต่ละบุคคลได้รู้จักค่านิยมในงาน สามารถนำค่านิยมหลาย ๆ ด้านของตนผสมผสานเข้ากับค่านิยมของคนส่วนใหญ่ และสามารถนำค่านิยมเหล่านี้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตตามความเหมาะสมกับอาชีพอย่างมีคุณค่าและน่าพึงพอใจ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 112) ได้แสดงทัศนะของอาชีพศึกษาไว้ว่า แนวคิดของอาชีพศึกษานั้นเป็นความพยายามที่จะเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนของโรงเรียนเข้ากับพัฒนาการทางความคิดในเรื่องอาชีพของนักเรียน และครอบคลุมไปถึงการพัฒนาแนวทางการดำเนินชีวิตของบุคคล ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน รวมทั้งความเข้าใจในโลกของตน และการใช้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

ทิพวรรณ กิตติพร (2531 : 6) กล่าวว่า อาชีพศึกษา คือ กระบวนการต่อเนื่องที่เกิดและพัฒนาไปพร้อม ๆ กับพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของบุคคล โดยเริ่มจากการให้บุคคลได้เข้าใจตนเองในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ทักษะ และค่านิยม และช่วยให้บุคคลมองตนเองตามความเป็นจริง สามารถสร้างเป้าหมายในการประกอบอาชีพให้กับชีวิตอย่างฉลาดและมีขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับวรรณพรหมบุรณย์ (2526 : 1) ที่กล่าวไว้ว่า อาชีพศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เกิดความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม ที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความสามารถเชิงอาชีพ เช่น การเลือกอาชีพ การสัมพันธ์กับผู้อื่นด้านอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในเรื่องการทำมาหากิน การทำกิจกรรมในยามว่าง ทั้งนี้จะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาให้ครบ 4 ขั้น คือ การเข้าใจ (Awareness) การสำรวจ (Exploration) การเตรียมตัว (Preparation) การลงมือทำงาน (Placement) และขั้นสุดท้ายคือการศึกษาต่อเนื่องจนกระทั่งผู้ใหญ่ (Continuing Adult Education)

วนิดา แดงสุภา (2525 : 1) ได้อธิบายถึงอาชีวศึกษาไว้ว่า อาชีวศึกษาเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ พร้อมทั้งหลักการในการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางศึกษาต่อหรือฝึกอบรมให้พร้อมที่จะเข้าสู่อาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการของการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองให้มั่นคงยิ่งขึ้น โดยที่นักเรียนสามารถยอมรับสภาพความพอใจและความถนัดตลอดจนคุณสมบัติอื่น ๆ ของตน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมซึ่งสอดคล้องกับ สวัสดิ์ อุตมโกชน์ (2530 : 10) ที่กล่าวว่าอาชีวศึกษา หมายถึง การนำความรู้เรื่องการประกอบอาชีพ พัฒนาการของอาชีพ ข้อมูล ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพรวมถึงวิชาการสาขาต่าง ๆ ที่นำไปสู่การประกอบอาชีพมาบรรจุไว้ในระบบการศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องอาชีพ ส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่ออาชีพทุกประเภท ขณะเดียวกันก็ให้ความรู้แก่ผู้เรียนให้เข้าใจตนเอง รู้จักตนเองตามแนวความถนัด ความสามารถ ความสนใจและค่านิยม มองตนเองตามสภาพความเป็นจริง ยอมรับข้อจำกัดของตน เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้

ศุภวดี บุญวงศ์ (2528 : 62) กล่าวว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การจัดวางแผนเกี่ยวกับประสบการณ์ทางการศึกษา เพื่อเอื้ออำนวยให้บุคคลได้มีพัฒนาการด้านอาชีพอย่างเหมาะสมและการเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน

พล แสงสว่าง (2529 : 7) กล่าวว่า อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้นั้น ศึกษาถึงตัวเอง ถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของตนเอง จุดเด่น จุดด้อย ประสบการณ์ ความสนใจ ความถนัดและศึกษาถึงสภาพแวดล้อมรอบตัว สิ่งแวดล้อมที่สำคัญของงาน

จากความหมายของอาชีวศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์ทางการเรียนการสอนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านอาชีพโดยการรู้จักกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอาชีพ อาชีวศึกษาเน้นการนำโลกวิชาการมาสู่โลกของงานซึ่งจะเริ่มตั้งแต่วัยเรียนในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของบุคคล ผู้เรียนจะได้รับ

การสอนให้นำความรู้ในด้านวิชาการมาสัมพันธ์กับงานอาชีพ รู้เรื่องโลกของงาน การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ การเข้าใจระบบเศรษฐกิจของงานแต่ละชนิด ตลอดจนการหางานทำได้เหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพศึกษา

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพศึกษา ได้มีบทความของนักวิชาการต่าง ๆ ที่กล่าวไว้น่าสนใจ ได้แก่

ศุภาติ บุญวงศ์ (2528 : 62-63) ได้กล่าวถึง อาชีพศึกษาในสถานศึกษามีแนวคิดที่สำคัญ ๆ หลายประการดังต่อไปนี้

1. อาชีพศึกษาเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่ก่อนวัยเข้าเรียน จนกระทั่งถึงวัยปลดเกษียณจากงาน และควรจัดให้สำหรับทุก ๆ คน ทุก ๆ ระดับของการจัดการศึกษา
2. จุดมุ่งหมายทางสังคมของการจัดอาชีพศึกษา คือ การช่วยเหลือให้ผู้เรียนต้องการที่จะทำงาน รู้จักแสวงหาทักษะที่จำเป็นสำหรับตนและได้ทำงานที่ตนพอใจเป็นประโยชน์ต่อสังคม
3. อาชีพศึกษาช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย คือ มุ่งงานทำที่เป็นไปได้จริง ๆ เป็นงานที่มีความหมายสำหรับตน และรู้สึกพอใจที่จะทำงานนั้นตลอดช่วงชีวิตของตน
4. ผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น เพราะสามารถเห็นอย่างแจ่มชัดถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้ในสถานศึกษากับโลกของอาชีพ
5. ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะทางวิชาการเบื้องต้น ปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีคุณค่าต่อการทำงานและเสริมสร้างนิสัยที่ดีด้านการทำงานเพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหางานทำ ช่วงที่อาชีพต่าง ๆ ในสังคมมีความเปลี่ยนแปลงสูง
6. อาชีพต่าง ๆ ในสังคมต้องการผู้ที่มีทักษะทางด้านอาชีพนั้น ๆ โดยเฉพาะผู้ใดขาดทักษะเหล่านี้โอกาสการหางานทำย่อมลดน้อยลงไปด้วย

7. พัฒนาการด้านอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการของบุคคล ซึ่งเริ่มตั้งแต่ก่อนวัยเรียน จนกระทั่งวัยปลดเกษียณจากงาน แต่ละคนจะมีรูปแบบที่แตกต่างกัน

8. ค่านิยมด้านการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของระบบค่านิยมส่วนตัวของบุคคลมีการพัฒนาจนถึงขั้นที่เป็นรูปแบบถาวร นับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป ตลอดจนช่วงของการได้รับการศึกษา

9. อาชีพที่ได้รับเลือกจะปรากฏอย่างชัดเจนในระยะพัฒนาการด้านอาชีพและมีความเป็นจริงสูง เมื่อผู้เรียนเจริญวัยเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

10. ขบวนการจัดการศึกษาควรควบคู่กับอาชีพจะช่วยให้มีความหมายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

11. วิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนจะได้รับอิทธิพลจากอาชีพที่เขาเลือกตลอดวาระต่างๆ ในชีวิต

12. กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ และการเตรียมตัวด้านอาชีพ อาจจะต้องทำซ้ำ ๆ มากกว่า 1 ครั้ง ในสภาพสังคมปัจจุบัน

13. ทศนคติของบิดามารดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพ จะมีอิทธิพลสำคัญต่อพัฒนาการด้านอาชีพของผู้เรียน

14. ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา จะเป็นตัวจำกัดโอกาสทางการเลือกอาชีพของผู้เรียน แต่ถ้ามีการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพด้วยการเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็กจะช่วยเพิ่มโอกาสมากขึ้น

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 114-122) ได้กล่าวว่าในการจัดอาชีพศึกษามีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ขั้นสำนึกรู้เรื่องงานอาชีพ (Career Awareness) โดยเริ่มจากการให้เด็กเริ่มรู้จักตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง ตลอดจนมีความต้องการอยากรู้เรื่องอาชีพ ในลักษณะ

ของแนวคิดกว้าง ๆ ที่เกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ บทบาทหรือความสำคัญของอาชีพต่อสังคม

2. **ขั้นสำรวจอาชีพ (Career Exploration)** ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ต่อเติมรายละเอียดทางด้านอาชีพให้กับเด็กจากความเข้าใจขั้นพื้นฐานที่เด็กได้รับมาแล้วและยังเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้กับตัวเด็กในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น

3. **กระบวนการตัดสินใจ (Decision Making)** เป็นขั้นที่เด็กต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางอาชีพมากขึ้น รวมทั้งความเข้าใจในตนเอง จะถูกนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อันจะนำไปสู่การเลือกอาชีพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

4. **เตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ (Preparation)** เป็นขั้นของการเตรียมตัวเข้าศึกษาในทิศทางที่ได้เลือกไว้ ในขั้นนี้เด็กควรจะได้รับข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้นตลอดจนมีความเข้าใจต่ออาชีพอย่างลึกซึ้งในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อการเตรียมตัวของบุคคลให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการเข้าประกอบอาชีพนั้น ๆ

5. **ทักษะที่จำเป็นในการสมัครงาน (Job Application Skill)** เป็นขั้นสุดท้ายของอาชีพศึกษา ซึ่งเป็นระยะที่เด็กเตรียมศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาและเตรียมตัวเพื่อหางานในอนาคตเด็กจะต้องเรียนรู้ถึงวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการหางานตลอดจนตำแหน่งงานที่ว่างกับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ธำรง บัวศรี (2531 : 26) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) ว่าควรดำเนินการสำหรับประชากรในสถานศึกษาดังนี้

1. ควรให้เด็กรู้เรื่องอาชีพตั้งแต่เล็ก และขยายขอบเขตให้กว้างออกไปเมื่อเด็กโตขึ้น ทั้งนี้เท่าที่โอกาสและสิ่งแวดล้อมอำนวย

2. ควรให้เด็กได้สัมผัสกับงานอาชีพอย่างแท้จริง มิใช่เป็นเพียงคำบอกเล่า แต่ให้ได้เห็นและได้ทราบถึงพื้นฐานความรู้ ทักษะ ทศนคติ และนิสัยที่จำเป็นในการประกอบอาชีพแต่ละอย่าง ตลอดจนปัญหา โอกาส และทางก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

3. ควรให้เด็กได้ฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับงานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ หรืออาชีพรับจ้างได้

4. ควรมีการฝึกนิสัย และทัศนคติที่ดีต่อการทำงานให้เด็ก โดยการให้ได้ลงมือทำงานจริง ๆ

5. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้สนับสนุนหลักการดังกล่าวมาแล้ว โดยเฉพาะควรมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างอาชีวศึกษาและสามัญศึกษาอย่างใกล้ชิด จนสามารถลบรอยต่อระหว่างการศึกษาทั้งสองประเภทลงได้ในที่สุด

6. ควรสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับท้องถิ่น หรือสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ให้ร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการให้การศึกษาด้านอาชีพแก่เด็ก

7. ควรจัดช่องว่างระหว่างการศึกษาออกโรงเรียน และในโรงเรียนให้หมดไป โดยพยายามให้แต่ละฝ่ายได้ใช้บริการของกันและกัน และถือเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนเหมือน ๆ กัน จะแตกต่างกันก็เพียงสถานที่เรียนและระบบการจัดการเท่านั้น

8. ควรพยายามระดมกำลัง และทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาให้ได้มากที่สุด และพยายามดำเนินการโดยประหยัดที่สุดเท่าที่จะทำได้

มิลเลอร์ (ศุภาติ บุญวงศ์. 2528 : 68 ; อ้างอิงมาจาก Miller. 1972 : 233) ได้กล่าวถึงการจัดอาชีวศึกษาแบบอาศัยสถานศึกษาเป็นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1. อาชีวศึกษาเป็นโครงการทางการศึกษาแบบผสมประสานที่มุ่งเน้นอาชีพให้แก่ผู้เรียนที่เข้ามาเรียนในสถานศึกษา จนกระทั่งสำเร็จออกไป

2. อาชีวศึกษาจะเกี่ยวข้องกับผู้เรียนทั้งหมดในสถานศึกษา โดยไม่ได้คำนึงถึงแผนของเขาเมื่อสำเร็จระดับมัธยมศึกษาไปแล้ว

3. โครงการอาชีวศึกษาจะเกี่ยวข้องกับโครงการของทางสถานศึกษาและแหล่งข้อมูลในชุมชนด้วย

4. แนวความคิดด้านอาชีพศึกษาจะสัมพันธ์กับหลักสูตรของสถานศึกษา มากกว่าจะแยกออกอย่างเด็ดขาด และที่สำคัญก็คือจะต้องประสมประสานอยู่ในหลักสูตรด้วย

5. การจัดอาชีพศึกษาจะเป็นความผูกพันระหว่างผู้เรียน บิดามารดา สถานศึกษา ชุมชน และนายจ้าง ที่ต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่

6. อาชีพศึกษาเป็นการช่วยจัดเตรียมผู้เรียนด้วยการให้ข้อสนเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ และให้ประสบการณ์ด้านโลกอาชีพ

7. โครงการอาชีพศึกษาช่วยสนับสนุนผู้เรียนให้มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชีพ สำรวจอาชีพ วางแนวทางการเลือกอาชีพ เตรียมตัวด้านอาชีพ จัดวางตัวด้านอาชีพ ตลอดจนให้การศึกษาร้าอีกถ้าผู้เรียนต้องการเน้นประเด็นใดเพิ่มเติม

8. การจัดอาชีพศึกษาไม่เหมือนกับการจัดอาชีวศึกษา แต่การจัดเตรียมด้านอาชีวศึกษา ก็คือส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบอาชีพศึกษานั้นเอง

ชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 23-24 ; อ้างอิงมาจาก Shofstall. 1973) .กล่าวว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำคัญ ๆ ของอาชีพศึกษาได้แก่

1. อาชีพศึกษา ควรจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภทตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษาและการศึกษานอกระบบกับโลกของงาน

2. อาชีพศึกษา ควรจะเน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างโลกของวิชาการโลกของงาน องค์ประกอบส่วนบุคคล และองค์ประกอบทางสังคม

3. อาชีพศึกษา ไม่เพียงจะเกี่ยวข้องกับนักเรียนแต่ควรจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้บริหาร บุคคลและกลุ่มบุคคลในชุมชนและในสังคม

4. อาชีพศึกษา ควรจะพัฒนาเจตคติที่ดีของบุคคลต่องานทุกประเภทและควรจะพัฒนาความเข้าใจของบุคคลนั้น ๆ เกี่ยวกับความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของอาชีพแต่ละอาชีพ

5. อาชีพศึกษา ควรจะช่วยบุคคลให้ตระหนักและปรับตัวให้เหมาะสมสอดคล้องกับ

ความต้องการของตลาดแรงงาน

6. อาชีพศึกษา ควรจะเป็นกระบวนการที่ยืดหยุ่นที่จะช่วยเตรียมเยาวชนของประเทศชาติให้พร้อมที่จะไปสู่อาชีพตามความสนใจ เจตคติ ความสามารถ ความมุ่งมั่น และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล

7. อาชีพศึกษา ควรจะมุ่งให้แต่ละบุคคลมีความรู้และทักษะพื้นฐาน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนโลกของงาน

8. อาชีพศึกษา ควรจะเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลได้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน ได้มีโอกาสทดลองทำงานเพื่อให้บุคคลนั้น ๆ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการในชีวิตเพื่อให้เขามีความมั่นคงในอาชีพนั้น ๆ

9. อาชีพศึกษา ควรจะพัฒนาสร้างสรรคกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีคุณค่าและเอื้อประโยชน์แก่การใช้เวลาว่างของบุคคลทุกระดับการศึกษาและทุกระดับอายุ

จากแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1. จุดประสงค์ของการศึกษาจะต้องเป็นการเตรียมนักเรียนให้เหมาะสมกับงาน
2. ครูที่สอนต้องพยายามช่วยให้วิชาที่สอนมีแนวโน้มไปสู่อาชีพ
3. การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ทางอาชีพเป็นหัวใจสำคัญในระหว่างการเรียนรู้การสอน
4. การเตรียมลักษณะงานต่าง ๆ ควรเป็นไปตามความจริงของงานในตลาดปัจจุบัน
5. การเรียนรู้อาจจัดหาให้นักเรียนได้ที่บ้าน ชุมชน และที่ทำงานจริง ๆ นอกจาก

โรงเรียน

6. จุดประสงค์ของอาชีพศึกษาจะต้องไม่ขัดกับแนวคิดของการศึกษาทั่ว ๆ ไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลที่มีต่ออาชีพศึกษามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

กฤษณา ยุธวิสุทธิ (2522) ได้ศึกษาทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมแบบประสมใน กรุงเทพมหานครที่มีต่อการสอนวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 221 คน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการสอนวิชาชีพเชิงนิมาน ครูที่สอนวิชาอาชีพมีทัศนคติเชิงนิมานต่อการสอน วิชาอาชีพมากกว่าครูที่สอนวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและครูที่สอนวิชาอาชีพที่มีประสบการณ์ทาง วิชาชีพน้อย มีความกระตือรือร้นในการสอนน้อยกว่าครูที่สอนวิชาอาชีพที่มีประสบการณ์ทาง วิชาชีพมาก

สุเทพ โลไทยสงค์ (2524) ได้ศึกษาทัศนคติต่อวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและนักเรียนมีทัศนคติต่อวิชาอาชีพตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เชิงนิมาน และครูกับผู้บริหารการศึกษามีทัศนคติต่อวิชาอาชีพ หมวดเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ โสภณ โสมดิ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มการงานและอาชีพในหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับค่อนข้างดี

กิลลิแลนด์ (Gilliland. 1972 : 114-115) ได้ศึกษาวิจัยทัศนคติต่อการอาชีวศึกษา พบว่า ครูวิชาการและผู้อำนวยการโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพที่ใช้แรงงานและการอาชีวศึกษาน้อย กว่าครูศิลปปฏิบัติ

ดิไวน์ (Divine. 1974 : 3587-A) ได้ศึกษาวิจัยถึงทัศนคติและหลักการในเรื่อง การศึกษาวิชาอาชีพ ผลของการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อวิชาอาชีพในวิทยาลัยชุมชนตอนต้น ของผู้ นานะแนว นายจ้าง บิดามารดา และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติที่ดีต่อการอาชีว

แมกกี (McGhee. 1974 : 3590-A) ได้ศึกษาวิจัยทัศนคติของผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้นำทางอาชีพ และครูแนะแนวในเรื่องวิชาอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมเทศบาลของรัฐเวอร์จิเนียร์ตะวันตก พบว่าในกลุ่มที่ศึกษาทั้งหมดมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตร

โจเซฟ (Joseph. 1975 : 4040-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของคณะกรรมการการศึกษา ผู้บริหาร ครูอาชีพศึกษา และครูไม่ได้สอนอาชีพศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 213 คน ผลการศึกษาค้นพบว่าทัศนคติของแต่ละกลุ่มต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบความแตกต่างมากระหว่างครูอาชีพศึกษากับครูที่ไม่ได้สอนอาชีพศึกษา

จากเอกสารงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ครูและผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาอาชีพครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจะมีทัศนคติเชิงนิมามมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย และครูที่มีวุฒิทางการต่างกันจะมีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนทัศนคติต่อวิชาอาชีพนั้น ครูและผู้บริหารมีทัศนคติต่อวิชาอาชีพแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2533 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

1. ในเขตการศึกษา 10 ประกอบด้วย 7 จังหวัด แบ่งกลุ่มประชากรตามจังหวัดได้ 7 กลุ่ม
2. จัดโรงเรียนในแต่ละจังหวัดเป็นกลุ่มย่อย (Stratum) 4 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ตามหลักการจัดโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 4)
3. แต่ละจังหวัดสุ่มโรงเรียนจำนวนร้อยละ 20 ของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้ทั้งหมด 35 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่สุ่มมา 7 โรงเรียน โดยสุ่มมา 1 โรงเรียน แต่ละจังหวัด สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสุ่มมา 1 โรงเรียนได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 โรงเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่แบ่งตามขนาดต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน					จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน				
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	รวม
กาฬสินธุ์	9	12	6	-	27	2	2	1	-	5
นครพนม	13	9	2	-	24	2	2	1	-	5
มหาสารคาม	15	7	5	1	28	3	1	1	-	5
มุกดาหาร	10	4	1	-	15	2	1	1	-	4
ยโสธร	14	6	1	-	21	3	1	1	-	5
ร้อยเอ็ด	23	16	2	2	43	5	3	1	-	9
อุบลราชธานี	30	13	6	3	52	6	2	1	1	10
รวม	114	67	23	6	210	23	12	7	1	43

4. สุ่มกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละโรงเรียน จำนวนร้อยละ 20 ของครูในแต่ละโรงเรียน ยกเว้นผู้บริหารและครูแนะแนวเพราะมีจำนวนน้อยโดยนำจำนวนผู้บริหารและครูแนะแนวเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 731 คน โดยจำแนกดังนี้
 ผู้บริหาร 141 คน ครู 416 คน และครูแนะแนว 175 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในแต่ละโรงเรียน

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ขนาด	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครูแนะแนว
1. กาฬสินธุ์	1. เหล่ากลางวิทยาคาร	เล็ก	15	3	2	3
	2. เนินยางประชาสามัคคี	เล็ก	17	4	2	3
	3. ร่องคำ	กลาง	52	11	5	6
	4. กุฉินารายณ์	กลาง	28	6	4	3
	5. อนุกุลนารี	ใหญ่	120	25	5	6
2. นครพนม	1. ศรีโคตรบูรณ์	เล็ก	13	3	2	3
	2. ปลาปากวิทยา	เล็ก	12	3	2	2
	3. นาแกสามัคคีวิทยา	กลาง	41	8	5	6
	4. นครพนมวิทยา	กลาง	57	11	5	6
	5. ปิยะมหาราชาลัย	ใหญ่	119	24	5	6
3. มหาสารคาม	1. มหาชัยพิทยาคาร	เล็ก	23	5	2	3
	2. มะคำพิทยาคม	เล็ก	16	3	2	3
	3. ชื่นชมพิทยาคาร	เล็ก	21	4	2	3
	4. เขวาไร่ศึกษา	กลาง	39	8	4	3
	5. ผดุงนารี	ใหญ่	145	29	5	6

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ขนาด	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครูแนะแนว
4.มุกดาหาร	1.อุดมวิทย์	เล็ก	10	2	1	1
	2.ดอนตาลวิทยา	เล็ก	14	3	2	3
	3.คำสร้อยพิทยาสรรค์	กลาง	34	7	4	6
	4.มุกดาหาร	ใหญ่	96	20	5	6
5.ยโสธร	1.ห้องแซงวิทยาคม	เล็ก	18	4	2	2
	2.ศรีฐานกระจายศึกษา	เล็ก	10	2	2	2
	3.ทรายมูลวิทยา	เล็ก	22	4	2	3
	4.เลิงนกทา	กลาง	76	15	5	6
	5.ยโสธรพิทยาคม	ใหญ่	134	27	5	6
6.ร้อยเอ็ด	1.โคกสำโรงพิทยาคม	เล็ก	16	3	2	3
	2.โพธิ์ชัยชนูปถัมภ์	เล็ก	13	3	2	3
	3.เมยวดีพิทยาคม	เล็ก	13	3	2	3
	4.หนองฮีเจริญวิทย์	เล็ก	17	4	2	3
	5.ธณานิ	เล็ก	26	5	2	3
	6.อาจสามารถวิทยา	กลาง	45	9	4	3
	7.หนองพอกวิทยา	กลาง	51	11	5	6

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อโรงเรียน	ขนาด	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครูแนะแนว
7. อุบลราชธานี	8. รัชชบุรีวิทยา	กลาง	66	13	5	6
	9. เสลภูมิพิทยาสาย	ใหญ่	101	20	5	6
	1. หนองบ่อสามัคคีวิทยา	เล็ก	14	3	1	1
	2. ห้วยชะยองวิทยา	เล็ก	18	4	2	3
	3. ไร่ใหญ่ศึกษา	เล็ก	16	3	2	3
	4. หกสิบพรรษาวิทยา	เล็ก	31	6	3	3
	5. อำนาจ	เล็ก	21	4	2	3
	6. คิมใหญ่วิทยา	เล็ก	16	3	2	3
	7. อำนาจเจริญ	กลาง	106	21	5	6
	8. วารินชำราบ	กลาง	56	11	5	6
	9. ศรีพนมพิทยาสาย	ใหญ่	140	28	5	6
	10. นารีนุกูล	ใหญ่พิเศษ	101	20	5	6
รวม			2,068	416	141	174

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่ออาชีพศึกษาซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านอาชีพ และแบ่งแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

2. สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนตัวเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านความคิด จำนวน 20 ข้อ ด้านความรู้สึก จำนวน 20 ข้อ และด้านพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนตัวเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษา

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ระดับปริญญาตรี
- () สูงกว่าระดับปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- () 1 - 5 ปี
- () 6 - 10 ปี
- () มากกว่า 10 ปี

3. ขนาดของโรงเรียน

- () โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 2,500 คน ขึ้นไป)
- () โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 2,499 - 1,500 คน)
- () โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 1,499 - 500 คน)
- () โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 499 คนลงมา)

ตอนที่ 2 ทักษะคิดต่ออาชีพศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้ลึก
และด้านพฤติกรรม

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดที่แท้จริงของท่าน

โดยพิจารณาว่า

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านในลักษณะ

เห็นด้วยมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านในลักษณะ

เห็นด้วย

ไม่แน่ใจ หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านในลักษณะ

เห็นด้วยบ้างพอสมควร

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านในลักษณะ

ไม่เห็นด้วยมาก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านในลักษณะ

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านความคิด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาเป็นการเตรียม นักเรียนให้เหมาะสมกับงาน					
2.	ข้าพเจ้าคิดว่างานอดิเรกนักเรียนอาจ เลือกเป็นอาชีพต่อไปได้ในอนาคต					

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน

โดยพิจารณาว่า

มากที่สุด หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่าน มากที่สุด

มาก หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่าน มาก

ปานกลาง หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่าน บ้างพอสมควร

น้อย หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่าน น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่าน น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านความรู้สึก

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการให้นักเรียนได้ทดลองทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก..					
2.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ได้จัดหางานพิเศษให้นักเรียนทำในวันหยุด					

ค. ด้านพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน

โดยพิจารณาว่า

บ่อยที่สุด หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านที่ทำเป็นประจำ

บ่อย หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านที่ทำเกือบเป็นประจำ

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้าง ไม่บ่อยนัก

ไม่บ่อย หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านเกือบจะไม่ทำเลย

ไม่บ่อยที่สุด หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านเกือบจะไม่ทำเลย

จนนับครั้งได้

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านพฤติกรรม

ข้อที่	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย
1.	ข้าพเจ้าเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ ความรู้ในด้านอาชีพ					
2.	ข้าพเจ้าไม่แพร่ความรู้ด้านอาชีพเข้าไป ในเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ					

เกณฑ์ให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนคือ ข้อความเห็นด้วยอย่างยิ่ง, มากที่สุดและบ่อยที่สุด ด้านลบให้
 1 คะแนน ด้านบวกให้ 5 คะแนน ข้อความเห็นด้วย, มากและบ่อย ด้านลบให้ 2 คะแนน
 ด้านบวกให้ 4 คะแนน ข้อความไม่แน่ใจ, ปานกลางและนาน ๆ ครั้ง ด้านลบให้ 3 คะแนน
 ด้านบวกให้ 3 คะแนน ข้อความไม่เห็นด้วย, น้อยและไม่บ่อย ด้านลบให้ 4 คะแนน ด้านบวก
 ให้ 2 คะแนน ข้อความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, น้อยที่สุดและไม่เคยเลย ด้านลบให้ 5 คะแนน
 ด้านบวกให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การพิจารณา

ในการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครู
 แนะแนว ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best. 1979 : 166) ดังนี้

ถ้ามีทัศนคติระดับมาก	คือ คะแนน 3.5 ขึ้นไป
ถ้ามีทัศนคติระดับปานกลาง	คือ คะแนน 3.5 - 2.5
ถ้ามีทัศนคติระดับน้อย	คือ คะแนน 2.5 ลงมา

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรศุกุล รองศาสตราจารย์ ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) การพิจารณาผู้เชี่ยวชาญมีเกณฑ์ดังนี้คือ เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา โดยมีประสบการณ์ในการสอนหรือทำงานวิจัยทางด้านอาชีพ
2. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาเสนอประธานและกรรมการเพื่อพิจารณา ปรับปรุงต่อไป
3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว ที่โรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 50 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของแต่ละคนแล้วจึงเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อของแต่ละกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ได้ข้อสอบถาม 60 ข้อ โดยมีค่า t ระหว่าง 1.91 ถึง 20.98
4. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 731 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้คือ

1. ขอนหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จดหมายชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ผู้ตอบกรอกแล้วส่งคืนทางไปรษณีย์ ภายใน 3 สัปดาห์
3. สํารวจและคัดเลือกแบบสอบถามจาก 731 ชุด ที่ส่งไปและได้คืนมา 652 ชุด พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพียง 636 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87 ผู้วิจัยได้นำมาตรวจให้คะแนน และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยใช้ t-test หาค่าอำนาจจำแนกและใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
3. วิเคราะห์สมมติฐาน ดังนี้
 - 3.1 หาค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวที่มีทัศนคติต่ออาชีพศึกษา
 - 3.2 เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะวิเคราะห์เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Newman - Kuel

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน คะแนนเฉลี่ย

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 วิเคราะห์หาความแปรปรวนของคะแนน (Variance) โดยใช้สูตร

(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 74)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N (N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวน

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185)

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} - \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
X_L	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
N_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
N_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร Alpha - Coefficient

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถาม

S_e^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ

3. หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มากกว่า 2 ตัว โดยใช้ Analysis of Variance แล้วพิจารณาด้วยค่า F-test จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2527 : 108-112)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่พิจารณาใน F - distribution

MS_b แทน ค่า Mean Square ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

MS_w แทน ค่า Mean Square ภายในตัวแปรที่ศึกษา

ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้ Newman - Kuels (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 268)

$$q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$$

เมื่อ q แทน ค่า q - Statistic ที่ได้จากตาราง

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	F - distribution
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean of Square
df	แทน	Degree of Freedom
q	แทน	q - Statistic
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การรายงานผลแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว
3. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร โดยจำแนกดังนี้
 - 3.1 วุฒิการศึกษา
 - 3.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

4. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครู โดยจำแนกดังนี้

4.1 วุฒิการศึกษา

4.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

5. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนว โดยจำแนกดังนี้

5.1 วุฒิการศึกษา

5.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว

กลุ่มตัวอย่าง	ด้านความคิด		ด้านความรู้สึก		ด้านพฤติกรรม		รวม	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ผู้บริหาร	4.11	.28	3.84	.36	3.48	.45	3.81	.27
ครู	3.92	.38	3.65	.43	2.86	.71	3.47	.33
ครูแนะแนว	4.07	.32	3.81	.39	3.47	.46	3.78	.28

จากตาราง 3 . แสดงว่าผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวมีทัศนคติทางบวกต่ออาชีพศึกษา
โดยผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีสุด รองลงมาคือ ครูแนะแนว และอันดับสุดท้ายคือครู

2. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว

2.1 จากสมมติฐานข้อ 1 ผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว มีทัศนคติต่ออาชีพศึกษา
แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และ
ครูแนะแนว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	57511.16	28755.58	83.83*
ภายในกลุ่ม	633	217139.05	343.03	
ผลรวม	635	274650.21		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใดมีทัศนคติแตกต่างกัน จึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Newman

- Kuels ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวเป็นรายคู่

ตำแหน่ง		ครู	ครูแนะแนว	ผู้บริหาร
	$\bar{X}$	208.52	227.13	228.48
ผู้บริหาร	208.52	-	18.61 ^a	19.96 ^a
ครู	227.13		-	1.35
ครูแนะแนว	228.48			-

^a มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหาร และครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาดีกว่าครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหาร และครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2 จากสมมติฐานข้อ 3 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดของผู้บริหาร ครูและ
ครูแนะแนว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4.6142	2.30710	18.64 ^a
ภายในกลุ่ม	633	78.34732	.1238	
ผลรวม	635	82.9615		

^a มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดของผู้บริหาร ครูและครู
แนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใดมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดแตกต่างกันจึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Newman - Kuels ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดของผู้บริหาร ครูและครูแนะ
แนวเป็นรายคู่

ตำแหน่ง		ครู	ครูแนะแนว	ผู้บริหาร
	$\bar{X}$	3.92	4.07	4.11
ครู	3.92	-	0.15 ^a	0.19 ^a
ครูแนะแนว	4.07		-	0.04
ผู้บริหาร	4.11			-

^a มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิดดีกว่า
ครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้าน
ความคิดไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกของผู้บริหาร ครูและครูแนะ
แนวผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4.8055	2.4027	14.47 ^a
ภายในกลุ่ม	633	105.0716	.1660	
ผลรวม	635	109.88		

^a มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างใดมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกแตกต่างกัน จึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Newman - Kuel's ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกรของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวเป็นรายคู่

ตำแหน่ง		ครู	ครูแนะแนว	ผู้บริหาร
	$\bar{X}$	3.65	3.81	3.84
ครู	3.64	-	0.16 ^a	0.19 ^a
ครูแนะแนว	3.81		-	0.03
ผู้บริหาร	3.84			-

^a มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารและครูแนะแนวมัทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกรดีกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูแนะแนวมัทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความรู้สึกรไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและครู
แนะแนว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	58.80	29.40	77.71 [*]
ภายในกลุ่ม	633	239.49	.3783	
ผลรวม	635	298.29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ครู และครู
แนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใดมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหารครู
และครูแนะแนว จึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Newman - Kuels ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดัง
ตาราง 11

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและครู
แนะแนวเป็นรายคู่

ตำแหน่ง		ครู	ครูแนะแนว	ผู้บริหาร
	$\bar{X}$	2.86	3.47	3.48
ครู	2.86	-	0.61 [*]	0.62 [*]
ครูแนะแนว	3.47		-	0.01
ผู้บริหาร	3.48			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านพฤติกรรมดี
ว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้าน
พฤติกรรมไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

3.1 จากสมมติฐานข้อ 2 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 12 และตาราง 13

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

ผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.
ปริญญาตรี	82.03	5.77
สูงกว่าปริญญาตรี	84.00	3.50
รวม	82.16	5.67

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่วุฒิการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	1017.10	1017.10	3.93*
ภายในกลุ่ม	120	31039.32	258.66	
ผลรวม	121	32056.42		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

4.1 จากสมมติฐานข้อ 3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	91.19	45.59	.17
ภายในกลุ่ม	119	31065.23	268.61	
ผลรวม	121	32056.42		

จากตาราง 14 แสดงว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

5. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

5.1 จากสมมติฐานข้อ 4 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1270.64	635.32	1.64
ภายในกลุ่ม	363	140576.68	387.26	
ผลรวม	365	141847.32		

จากตาราง 15 แสดงว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4

6. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

6.1 จากสมมติฐานข้อ 5 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	7180.19	3590.09	9.68*
ภายในกลุ่ม	363	134667.13	370.98	
ผลรวม	365	141847.32		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า ทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4

เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใดมีทัศนคติแตกต่างกัน จึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Newman - Kuels ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตาราง 17

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน
ต่างกันเป็นรายคู่

ประสบการณ์		มากกว่า 10 ปี	6-10 ปี	1-5 ปี
ในการทำงาน	X	204.29	212.86	213.54
มากกว่า 10 ปี	204.29	-	8.57	9.25
6-10 ปี	212.86		-	0.68
1-5 ปี	213.54			-

▪ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มีทัศนคติต่ออาชีพศึกษา
ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นอกจากนั้นครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

7. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

7.1 จากสมมติฐานข้อ 6 ครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	295.21	147.60	.50
ภายในกลุ่ม	145	42840.09	296.14	
ผลรวม	147	43235.30		

จากตาราง 18 แสดงว่า ทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6

8. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

8.1 จากสมมติฐานข้อ 7 ครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	146.08	73.04	.25
ภายในกลุ่ม	145	43083.21	297.17	
ผลรวม	147	43235.29		

จากตาราง 19 แสดงว่า ทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวต่ออาชีพศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารต่ออาชีพศึกษา โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่ออาชีพศึกษา โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงาน

5. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูแนะแนวต่ออาชีพศึกษา โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ประสบการณ์ในการทำงาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2533 โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ ผู้บริหาร 712 คน ครู 8,210 คน และครูแนะแนว 748 คน รวมทั้งสิ้น 9,670 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2533 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบ

หลายขั้นตอน (Multistage Sampling) คือ สุ่มโรงเรียนตามขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก จาก 7 จังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ได้มา 43 โรงเรียนจากกลุ่มของที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูแนะแนวเป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนทั้งหมด ส่วนครูในแต่ละโรงเรียนสุ่มอย่างง่าย ในอัตราส่วนร้อยละ 20 ได้มาทั้งหมดจำนวน 416 คน ผู้บริหารจำนวน 141 คนและครูแนะแนว 174 คน รวมทั้งสิ้น 731 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว 1 ฉบับ จำนวน 60 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอาชีพ และเน้นการนำโลกวิชาการมาสู่โลกของงานซึ่งจะเริ่มตั้งแต่วัยเรียนในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิตของบุคคล ผู้เรียนจะได้รับการสอนให้นำความรู้ด้านวิชาการมาสัมพันธ์กับงานอาชีพ รู้เรื่องโลกของงาน การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ การเข้าใจระบบเศรษฐกิจของงานแต่ละชนิด ตลอดจนการหางานทำได้เหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป SPSS^x (Statistical Package for the Social Science Version X) ดังนี้

1. ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวโดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวโดยใช้การวิเคราะห์

ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะวิเคราะห์เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Newman - Kuels

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะวิเคราะห์เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Newman - Kuels

4. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครู โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะวิเคราะห์เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Newman - Kuels

5. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของครูแนะแนว โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะวิเคราะห์เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Newman - Kuels

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาด้านความคิด ความรู้สึกและด้านพฤติกรรมในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาในระดับกลาง
2. ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษามากกว่าครู ส่วนผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

5. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

6. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี มีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

7. ครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

8. ครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษา ด้านความคิด ความรู้สึกและด้านพฤติกรรมในระดับมาก ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุเทพ โลไทยสงค์ (2524 : 50) พบว่า ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและนักเรียนมีทัศนคติต่อวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เชิงนิมาน และ แมกกี้ (McChee. 1976 : 3590-A) ได้ศึกษาค้นคว้าพบว่าผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และครูแนะแนวมีทัศนคติเชิงนิมานต่อวิชาชีพเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมเทศบาลของเวอร์จิเนียตะวันตก นอกจากนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กับอาชีพต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา สมแก้ว (2519 : 79 - 84) ที่ศึกษาทัศนคติที่มีต่อโครงการแนะแนวของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารระดับโรงเรียน ครูแนะแนวและครูประจำวิชามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการแนะแนวมีความจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนในโรงเรียน และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 ที่เกี่ยวกับแนะแนว มาตราการข้อที่ 11 ตามนโยบายข้อ 9 ได้ระบุว่า ส่งเสริมและพัฒนาระบบการแนะแนวให้เกิดประสานสัมพันธ์สอดคล้องกันในด้านข้อมูล สารสนเทศ เนื้อหาที่ให้บริการ รูปแบบ ขั้นตอน เวลา และบุคลากร โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาให้มีเจ้าหน้าที่ ครู อาจารย์ ทำหน้าที่แนะแนวและมุ่งเน้นให้บริการแนะแนวในเรื่องการเตรียมเพื่อการอาชีพ การหางานให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ความประพฤติและบุคลิกภาพ การเลือกสายการเรียนและโปรแกรมการเรียน การศึกษาต่อ ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดประโยชน์และการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน (สมาคมแนะแนวฯ. 2533 : 2 - 3) จากแผนระยะที่ 6 ดังกล่าวส่งผลต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว

2. ผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ โจเซฟ

(Joseph, 1975 : 4040-A) พบว่าทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาผู้บริหาร ครูอาชีพศึกษาและครูที่ไม่ได้สอนอาชีพศึกษามีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน และจากการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวเป็นรายคู่ พบว่า ครูและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกัน โดยครูแนะแนวมีทัศนคติดีกว่าครู ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูแนะแนวมีความรู้ ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวมากกว่าครู และยังพบว่าครูและผู้บริหารมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีทัศนคติดีกว่าครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒนา โหระกุล (2527 : 82) พบว่า ครูอาจารย์และผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบแตกต่างกัน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้ควบคุมดูแลสภาพการศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงาน ขอบข่ายของการทำงาน ความรู้จำเป็นต่อการบริหารงาน รู้หลักการจัดและให้การศึกษา เมื่อประกอบกับประสบการณ์ก็จะทำให้ผู้บริหารทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังที่ พันส หันนาคินทร์ (2524 : 64 - 67) ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2517 : 49 - 51) และนพแสน สมยานนทกุล (2521 : 11) ต่างเห็นพ้องกันว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะต้องหมั่นติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา จากการสนใจใฝ่รู้ที่จะศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาทั้งในสาขาวิชาการทั่วไปและวิชาอาชีพของตน จึงส่งผลทำให้ผู้บริหารมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาดีกว่าครู ซึ่งครูมีภาระหน้าที่ในการสอนมาก ฉะนั้นการที่ครูจะมีเวลาไปศึกษาหรืออบรมหาความรู้ใหม่ ๆ จากภายนอกโรงเรียนนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้น้อย ซึ่งต่างจากผู้บริหารที่ต้องได้รับการอบรมหรือศึกษาดูงานอยู่เสมอ

3. ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2527 : 95) พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงและวุฒิการศึกษาต่ำมีความคิดต่อการวางแผนงานแตกต่างกัน และจากผลการวิจัยของ วิจิตร ธีระกุล (2515 : 63-

64) พบว่า ครูใหญ่ที่เรียนสูงกว่าระดับปริญญาตรีจะเป็นผู้ที่ทำงานมีประสิทธิภาพมากกว่าครูใหญ่ระดับปริญญาตรี นอกจากนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าน่าจะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพศึกษามากกว่าผู้บริหารที่ได้เรียนมาน้อยกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามากกว่าจะเสริมแรงให้ทัศนคติของบุคคลเข้มขึ้น (เจลิเยว บุรีภักดี. 2517 : 221) ด้วยองค์ประกอบทางด้านความรู้และความเข้าใจ อันเนื่องมาจากการได้เรียนรู้จึงอาจเป็นเหตุทำให้ทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารแตกต่างกัน

4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการทำงานของผู้บริหารนั้นกรมสามัญศึกษามีหลักสูตรและนโยบายให้ผู้บริหารนำไปปฏิบัติเหมือน ๆ กัน นอกจากนี้ในปัจจุบันกรมสามัญศึกษาได้มีนโยบายให้ผู้บริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพศึกษา มาใช้ในการจัดการศึกษาซึ่งจะเห็นได้จากที่กรมสามัญศึกษาได้จัดทำเอกสารชื่อ "อาชีพศึกษาทางออกของการจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา" และส่งให้ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนนำไปปฏิบัติ และจากการศึกษาของ เรืองชัย บุญศักดิ์ (2527 : 114) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียน 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะเกี่ยวกับสาเหตุการติดยาเสพติดของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

5. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 นั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของชุมพล บุญชู (2529 : 98) ที่ศึกษาขวัญของครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ระดับขวัญของครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไปไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของ วีระชาติ แก้วไธสง (2518 : 62-65) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า วุฒิการศึกษาไม่ส่งผลต่อองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า วุฒิการศึกษาของครูที่ต่างกันไม่ส่งผลต่อทัศนคติ ทั้งนี้

อาจจะเป็นเพราะว่า จากนโยบายในการพัฒนาบุคลากรของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) ซึ่งมีการพัฒนาบุคลากรในระบบการศึกษาและจัดสรรทรัพยากรให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อการอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีผลต่อการสร้างและพัฒนาคุณธรรมและค่านิยมที่เกื้อกูลต่อการประกอบสัมมาชีพ (สมาคมแนะแนว. 2533 : 9) จากการพัฒนาบุคลากรโดยการให้ความรู้จากการเข้ารับการอบรม สัมมนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยทั่วถึงกันทุกคนจึงส่งผลทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

6. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 โดยที่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มีทัศนคติดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งโรจน์ ศรีนวลละออง (2530 : 70) พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีขวัญในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และผลการวิจัยของ ยุทธนา พุนทอง (2521 : 45) พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่อระบบอาวุโสแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานส่งผลต่อทัศนคติของครู ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่านั้นเป็นผู้ที่มีความรอบรู้และความชำนาญในการทำงาน และการแก้ปัญหาสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ทั้งยังมีแนวความคิด ความเชื่อ และทัศนคติที่ดีในการทำงาน ดังที่ สมพงศ์ เกษมสิน (2523 : 248) กล่าวว่าครูที่มีประสบการณ์มากจะมีโอกาสในการเลื่อนหรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นได้มากกว่า เพราะการเข้าสู่ตำแหน่งสูงขึ้นแสดงถึงการมีความรอบรู้กว้างขวางมากขึ้น ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากจึงมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

7. ครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าจากแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ระยะ

ที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) เกี่ยวกับการแนะแนวข้อ 3 ระบุว่า พัฒนาการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาเพื่อการมีงานทำให้มีระบบและขั้นตอนการจัดการศึกษาครบวงจรการอาชีวศึกษาในทุกๆระดับทั้งในรูปแบบการเรียน การสอนในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกสถานศึกษา และข้อ 5 ระบุว่า พัฒนาศักยภาพในระบบการศึกษาและจัดสรรทรัพยากรให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากแผนดังกล่าวอาจจะทำให้แต่ละโรงเรียนดำเนินการจัดอบรมครูแนะแนวทำให้ครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีวศึกษาไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งโรจน์ อุ่นชัย (2529 : 69) พบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวที่มีพื้นฐานความรู้ทางการแนะแนวแตกต่างกันมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำแบบมุ่งงานไม่แตกต่างกัน

8. ครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีวศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ครูแนะแนวทุกคนทั้งที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากและมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยสามารถที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้อย่างเท่าเทียมกัน อีกประการหนึ่งงานแนะแนวเป็นงานที่สามารถหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้นความแตกต่างในเรื่องประสบการณ์ในการทำงานจึงไม่ทำให้ทัศนคติต่ออาชีวศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งโรจน์ อุ่นชัย (2529 : 66) พบว่า ครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจการทำงานแนะแนวไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับอาชีวศึกษาให้กับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

มากกว่า 10 ปี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการศึกษาว่าผู้บริหาร ครู และครูแนะแนวมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพศึกษามากน้อยแค่ไหน
2. ควรมีการศึกษาถึงความร่วมมือในอาชีพศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. ควรศึกษาระบบการจัดอาชีพศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียน

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. โฉมหน้าใหม่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการพัฒนาการบริหารตาม หลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2521.
- กฤษณา ยุกตสิทธิ์. ทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการสอน วิชาชีว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปผลการวิจัยเรื่องการศึกษากับการปฏิบัติงาน ฉบับที่ 1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2527.
- เฉลิมพล ศรีพงษ์ และเสถียร เหลืองอร่าม. ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- ชุมพล บุญชู. ขวัญของครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. ทัศนคติการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2518. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2525.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- เดโช สวานานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2512.

ทิพย์วรรณ กิตติพร. คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. พินุลโลก : ภาควิชาการแนะแนวและ

จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินุลโลก, 2531.

อัสลำเนา.

ธีระพร อารมณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2530.

ธำรง บัวศรี. อาชีพศึกษา : ทางออกของการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.

กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2530.

บัวทอง สว่างโสภาค. การแนะแนว. ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2525. อัสลำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประสงค์ ราชผล. ทัศนคติของครูต่อการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2506. อัสลำเนา.

ปรีชา สมแก้ว. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อโครงการแนะแนวของผู้บริหารระดับโรงเรียน
ครูแนะแนว และครูประจำวิชา กับสภาพบริการแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพฯ.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
อัสลำเนา.

นพเสน สมยานนทกุล. "ครูใหญ่ที่ดี," มิตรครู. 21(13) : 16 ; กรกฎาคม 2521.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ.

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529. อัสลำเนา.

พนัส หันนาดิษฐ์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. สงขลา : โรงพิมพ์เทียมการพิมพ์, 2529.

ไพบูรณ์ รัตนมังคละ. "ทัศนคติ," วารสารแนะแนว. 12 : 56-65 ; มกราคม-มีนาคม 2513.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบ

ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

มารศรี ภิรมย์ราช. การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขต

การศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

อัสลำเนา.

ยุทนา พูนทอง. ทัศนคติของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูต่อระดับบอวโล. วิทยานิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัสลำเนา.

รุ่งโรจน์ ศรีนวลละออง. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

๕. อัสลำเนา.

เรืองชัย บุญศักดิ์. ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อปัญหา

ยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2527. อัสลำเนา.

ลัดดาวัลย์ หวังพานิช. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :

สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2528.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทวีกิจการพิมพ์,

2524.

วนิดา แดงสุภา. เอกสารการอบรมครู : การจัดอาชีวศึกษาและการแนะแนวอาชีพ.

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2525.

วรรณา พรหมบุรมย์. ยุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

อักษรไทย, 2526.

วลันต์ รังรองรัตน์. การประเมินผลหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521

ในเขตการศึกษา 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. "การสัมมนาเพื่อพัฒนางานแนะแนวในประเทศไทย,"

แนะแนว. 74 : 60-78 ; เมษายน-พฤษภาคม 2524.

วิรัชชาติ แก้วไสย. องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ของครูประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. "คุณสมบัติของครูใหญ่," ประชากรศึกษา. 25(10) : 49-51 ;

พฤษภาคม 2517.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2520.

ศุภาวดี บุญวงศ์. เอกสารคำสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. สงขลา : ภาควิชาการแนะแนวและ

จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528.

อัดสำเนา.

สมคิด ตีร์คีมี. การเปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารที่มีต่อกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ของรัฐบาล ในเขตการศึกษา 12. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์. การประเมินผลหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. ปรินทิพณ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สวัสดิ์ อุดมโกชน. เอกสารการสอนเกี่ยวกับวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา. สำนักงานโครงการ
พิเศษกรมสามัญศึกษา, 2530.

สามัญศึกษา, กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ :

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2530.

สามัญศึกษา, กรม กองแผนงาน. ระบบสารนิเทศในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน

กรมสามัญศึกษา, 2520.

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. การวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน

และครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก. ปรินทิพณ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สุจริต เพียรชอบ. หลักสูตร ลักษณะ แนวโน้มและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ :

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สุพัฒนา ไชระกุล. เกณฑ์และวิธีการพิจารณาความดีความชอบตามทัศนะของผู้บริหารและ

ครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดชลบุรี.

ปรินทิพณ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

อัดสำเนา.

โสภณ โสมติ. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มงาน

และอาชีพในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

หรรษา นิธิวิเชียร. "แนวทางการสอนอาชีพศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา," แนะแนว.

24(125) : 24-30 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2532.

อดิษฐ์ วิริยะประสพโชค. การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริม

การเกษตรแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2525. อัดสำเนา.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. Englewood Cliffs :
Prentice-Hall, 1970.

Divine, Lloyd Eldon. "Attitude toward Occupational Education in the
Community Junior College," Dissertation Abstracts International.
35 : 3587-A ; December, 1974.

Ghaffari, Joe H. "An Analysis of toward Career Education," Dissertation
Abstracts International. 38 : 1850-A ; October, 1977.

Gilliland, Hugh Ronald. "Attitude of Slum Dwellers and Suburbanities
toward Blue - Collar Occupations and Vocational Education,"
Educational Resources Information Center. 7 : 114-115 ; January,
1972.

Good. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co., 1973.

Hoyt, Kenneth B. and others. Career Education : What It Is and How to
Do It. 2nd ed. Salt Lake City : Olympus Publishing Company, 1974.

Joseph, Charles. "A Comparative Analysis of Attitude toward Career
Education," Dissertation Abstracts International. 35 : 4040-A ;
January, 1975.

McGhee, Maxie Bennet. "Attitude of Supperintendents, Principals, County
Vocational Directors and Guidance Counselors Regarding Vocational
Agriculture in the Public Secondary School of West Virginia,"
Dissertation Abstracts International. 35 : 3590-A ; December,
1974.

North, Sartain and Strange Chapman. Psychology Understanding Human
Behavior. New York : McGraw-Hill Book Company, 1973.

Rokeach, Milton. Beliefs, Attitudes and Values. San Francisco :
Jossey-Bass, Inc., 1970.

Sidney P. Marland Jr. Career Education. New York : McGraw-Hill Book
Company, 1974.

Secord, Paul. F. and Carl W. Backman. Social Psychology. New York : McGraw-Hill Book Co., 1964.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley and Sons Inc., 1971.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd ed. New York : McGraw-Hill book Company, 1971.

הכנת

ครุฑ

ที่ ศธ 0806/06875

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

9 ตุลาคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วย นายวิระศักดิ์ ศรีสังข์ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนวบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10 ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิระ บุญยะนิวาส)

หัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายมาตรฐานโรงเรียน

โทร. 2828466

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

31 ตุลาคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษา จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหารครูและครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10" ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นอาจารย์สอนในระดับมัธยมศึกษา จึงมีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพศึกษาในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ปฏิญานิพนธ์นี้ จะสำเร็จลงได้ด้วยดี เมื่อได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โปรดตอบแบบสอบถามด้วยเสรีภาพและความจริงใจ เมื่อท่านตอบแบบสอบถามครบทุกข้อเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนข้าพเจ้าทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ด้านหลังแบบสำรวจ ภายในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2533 และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ด้วยความเคารพอย่างสูง

วิระศักดิ์ ศรีสังข์

(นายวิระศักดิ์ ศรีสังข์)

นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ที่ ทบ 1077/2577

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 พฤศจิกายน 2533

เรื่อง ขออนุมัติโครงการ

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายวีระศักดิ์ ศรีสังข์ เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยา
การแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่องการเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วชิรญา บัวศรี

ประธาน

ผศ.ดร.สุนันท์ สลโกศล

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขออนุมัติโครงการคือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นายจรรยา โกมลบุญย์

(นายจรรยา โกมลบุญย์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4199

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 โดยแบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน ขอความกรุณาจากท่าน
ตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการเรียน
การสอนในโรงเรียน

ตอนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความเป็นจริง

1. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ระดับปริญญาตรี
- () สูงกว่าระดับปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- () 1 - 5 ปี
- () 6 - 10 ปี
- () มากกว่า 10 ปี

3. ตำแหน่ง

- () ผู้บริหาร
- () ครู
- () ครูแนะแนว

ตอนที่ 2 ทักษะคิดต่ออาชีพศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และ
ด้านพฤติกรรม

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดที่แท้จริงของท่านโดย

พิจารณาว่า

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ค่อนข้างจะตรงกับความคิดของท่าน

ไม่แน่ใจ หมายถึง ท่านยังตัดสินใจไม่ได้ในเรื่องนี้

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่ตรงกับความคิดของท่านนัก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่ตรงกับความคิดของท่านเลย

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	การเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องหาประสบการณ์นอกโรงเรียน					
2.	การส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน.....					
3.	การให้ข้อมูลด้านอาชีพควรเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาล					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.	การสนับสนุนให้นักเรียนทำงานอดิเรก .					
5.	การเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ของนักเรียน มีผลต่อการเลือกอาชีพ					
6.	การใช้แบบทดสอบช่วยเหลือนักเรียน เลือกอาชีพ					
7.	การให้ความรู้ในชั้นเรียนเป็นการเตรียม นักเรียนเพื่ออาชีพ					
8.	คนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน ไม่จำเป็นจะต้องประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพ					
9.	วิชาที่จัดสอนควรมีเนื้อหาที่ให้ความรู้ เกี่ยวกับอาชีพ					
10.	นักเรียนทุกคนควรได้รับการฝึกฝนทักษะ ในเรื่องการทำมาหากิน					
11.	เนื้อหาวิชาที่จัดสอนควรให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น					
12.	การจัดให้นักเรียนเรียนวิชาชีพหลาย ๆ วิชาจะเป็นพื้นฐานในการเลือกอาชีพของ นักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13.	นักเรียนสามารถเลือกเรียนด้วยตนเอง .					
14.	การให้นักเรียนไปร่วมทำงานกับชาวบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน					
15.	ในปัจจุบันการตัดสินใจเลือกอาชีพทำได้ หลายครั้ง					
16.	การสนับสนุนให้นักเรียนทำขนมมาขายที่ โรงเรียน					
17.	การส่งเสริมให้นักเรียนได้วาที่เกี่ยวกับ อาชีพ					
18.	ควรส่งนักเรียนไปทดลองสมัครงาน					
19.	เปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามาเล่าประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพ					
20.	การให้นักเรียนมีความรู้เรื่องราวได้ของ แต่ละอาชีพ					

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านโดย

พิจารณาว่า

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่าน มากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่าน มาก
ปานกลาง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่าน บ้างพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่าน น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่าน น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ไม่ใช่หน้าที่ของครูที่จะต้องมาคอยติดตาม ข้อมูลตลาดแรงงาน					
2.	ครูมีงานสอนล้นมืออยู่แล้วคงไม่มีเวลาเก็บ ข้อมูลด้านอาชีพ					
3.	การจัดประสบการณ์ด้านอาชีพให้กับนักเรียน เป็นงานที่ท้าทาย					
4.	การเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ บ่อย ๆ เป็นงานที่ซ้ำซาก					
5.	ไม่จำเป็นต้องจัดห้องสมุดอาชีพเพราะมี ห้องสมุดโรงเรียนอยู่แล้ว					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	การสอนวิชาการควบคู่กับการให้ความรู้ เกี่ยวกับอาชีพทำให้เกิดความสับสน					
7.	การจัดวิธีทัศน์ สไลด์เกี่ยวกับอาชีพเป็น เรื่องที่น่าสนใจ					
8.	กิจกรรมทางวิชาการมีมากอยู่แล้วไม่ควร เน้นกิจกรรมด้านอาชีพ					
9.	นำภาคภูมิใจที่สามารถจัดหางานพิเศษให้ นักเรียนทำ					
10.	การกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องการ ทำมาหากินเป็นเรื่องน่าเบื่อ					
11.	จะเป็นการสิ้นเปลืองถ้าจัดตลาดนัด แรงงานในโรงเรียน					
12.	การจัดเอกสารทางการศึกษาและอาชีพ ให้ทันสมัยเป็นเรื่องที่เสียเวลา					
13.	การฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ เพียงอย่างเดียวเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้ว ในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ					
14.	การจัดสาริตอาชีพอิสระในโรงเรียนเป็น เรื่องที่สนุกสนาน					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15.	การให้ความรู้เรื่องอาชีพเป็นหน้าที่เฉพาะ ของครูแนะแนว					
16.	การจัดรายการตอบปัญหาด้านอาชีพทำให้ กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอน ...					
17.	การใช้แบบทดสอบกับนักเรียนต้อง ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น					
18.	การจัดให้นักเรียนเล่นละครแสดงบทบาท อาชีพต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก					
19.	การมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการ ด้านอาชีพน่าได้รับการยกย่อง					
20.	การให้นักเรียนฝึกการเขียนจดหมาย สมัครงานเป็นเรื่องที่จำเป็น					

ค. ด้านพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพฤติกรรมที่แท้จริงของท่าน
โดยพิจารณาว่า

บ่อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความพฤติกรรมของท่านที่ทำอยู่เสมอ
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับความพฤติกรรมของท่านที่ทำบ่อยครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับความพฤติกรรมของท่านบ้าง ไม่บ่อยนัก
ไม่บ่อย	หมายถึง	ตรงกับความพฤติกรรมของท่านเกือบจะไม่ทำเลย
ไม่เคยเลย	หมายถึง	ตรงกับความพฤติกรรมของท่านที่ไม่ทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	ไม่เคย เลย
1.	การหางานให้นักเรียนทำเป็นการส่งเสริม ให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการทำงาน ..					
2.	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้ เรื่องอาชีพ					
3.	จัดให้นักเรียนเลือกกลุ่มวิชาเรียนตาม ความพอใจ					
4.	ติดตามการปฏิบัติงานและปัญหาของนักเรียนที่ สำเร็จการศึกษาไปแล้ว					
5.	จัดส่งนักเรียนไปฝึกงานตามสถาน ประกอบการ					

ข้อที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	ไม่เคย เลย
6.	จัดโครงการที่จะพัฒนาหรือเสริมสร้าง ความรู้ในเรื่องอาชีพให้นักเรียน					
7.	ติดตามข่าวสารและแนวโน้มของ ตลาดแรงงาน					
8.	ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเมื่อ มีเวลาว่าง					
9.	ใช้แบบทดสอบทางด้านอาชีพประกอบ การจัดการเรียนการสอน					
10.	กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเรื่องอาชีพ โดยการใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ					
11.	จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ลงมือ ทำงานจริง					
12.	นำนักเรียนไปดูงานที่สถานประกอบการ ..					
13.	ให้คำปรึกษากับนักเรียนในการตัดสินใจ เลือกอาชีพอย่างเหมาะสม					
14.	จัดรวบรวมอาชีพต่าง ๆ ไว้ในสมุด ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า					

ข้อที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	ไม่เคย เลย
15.	ชักนำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ					
16.	แบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจร่วมกัน ออกไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพในชุมชน ..					
17.	ให้นักเรียนสรุปข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ					
18.	ให้นักเรียนตัดข้อความโฆษณาการรับ สมัครงาน					
19.	เชิญผู้ที่ได้รับความสำเร็จในอาชีพที่นักเรียน สนใจมาให้สัมภาษณ์					
20.	ฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกันกับคนอื่น					

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษา

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1.	20.96	21.	5.93	41.	2.45
2.	12.50	22.	6.96	42.	2.07
3.	6.90	23.	4.26	43.	2.98
4.	9.94	24.	5.67	44.	2.91
5.	5.50	25.	8.21	45.	1.95
6.	9.60	26.	8.89	46.	3.10
7.	3.43	27.	9.10	47.	5.26
8.	4.37	28.	6.26	48.	1.94
9.	10.23	29.	6.87	49.	5.23
10.	12.52	30.	9.11	50.	4.13
11.	11.48	31.	5.28	51.	6.01
12.	10.21	32.	6.45	52.	2.88
13.	7.24	33.	1.91	53.	3.43
14.	9.56	34.	2.12	54.	2.60
15.	1.90	35.	3.64	55.	1.92
16.	3.98	36.	9.70	56.	2.56
17.	6.04	37.	4.32	57.	3.74
18.	6.29	38.	6.10	58.	1.94
19.	5.36	39.	13.43	59.	2.68
20.	7.16	40.	9.85	60.	5.39

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรศุกุล
ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ลำเนาวัลย์ ขจรศิลป์
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายวีระศักดิ์ ชื่อสกุล ศรีสังข์

เกิดวันที่ 14 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2503

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 9 ซอยทองทั่ว ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2515 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูอุบลราชธานี
จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ.2518 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ.2520 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ.2525 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2534 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.จิตวิทยาการแนะแนว)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครูและครูแนะแนว
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10

บทคัดย่อ

ของ

วิระศักดิ์ ศรีสังข์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2534

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพศึกษาของผู้บริหาร ครู และครูแนะแนว จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ครูและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 จำนวน 731 คน โดยจำแนกดังนี้ ผู้บริหาร 414 คน ครู 416 คน และ ครูแนะแนว 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ One Way Analysis of Variance

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาในระดับมาก และครูมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาในระดับกลาง
2. ผู้บริหารและครูแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษามากกว่าครู
3. ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษามากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี
4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน
5. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน
6. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มีทัศนคติต่ออาชีพศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี
7. ครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน
8. ครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพศึกษาไม่แตกต่างกัน

**A COMPARISON OF THE ATTITUDE TOWARD CAREER EDUCATION OF ADMINISTRATORS ,
TEACHERS AND GUIDANCE TEACHERS IN THE SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN EDUCATION ,
EDUCATIONAL REGION X**

AN ABSTRACT

BY

VEERASAK SRISUNG

**Presented in partial fulfilment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance Psychology
at Srinakharinwirot University**

April 1991

The purpose of this research was to study and compare the attitude towards career education of administrator , teachers and guidance teachers. The samples were 731 administrators , teachers and guidance teachers in secondary schools under the Department of General Education in Educational Region X. The instrument was questionnaires constructed by the researcher. The statistics used in data analysis was One Way Analysis of Variance.

The results of the study were as follows :

1. The administrators and guidance teachers expressed better attitude than the teachers.
2. When comparing , the differences of the attitude towards career education of administrators , teacher and guidance teachers were found statistically significant at .05.
3. The attitude towards career education among administrators of different levels of education was found statistically different at .05.
4. There was no statistically significant difference in attitude towards career education among administrators of different working experiences.
5. There was no statistically significant difference in attitude among teachers of different levels of education.
6. The attitude among teachers of different working experiences

was found statistically different at .05.

7. There was no statistically significant difference in attitude among guidance teachers of different levels of education.

8. There was no statistically significant difference in attitude among guidance teachers of different working experiences.